

HƯỚNG DẪN SOẠN VĂN LỚP 6

BÀI: ÉCH NGỒI ĐÁY GIẾNG

I. Về thể loại

- Truyện ngụ ngôn: là loại truyện kể, bằng văn xuôi hoặc văn vần.
- Truyện ngụ ngôn mượn chuyện về loài vật, đồ vật hoặc về chính con người để nói bóng gió, kín đáo chuyện con người, nhằm khuyên nhủ, răn dạy con người ta bài học nào đó trong cuộc sống.

II. Tóm tắt ếch ngồi đáy giếng

Một con ếch sống trong giếng đã lâu ngày. Nó cứ nghĩ mình là chúa tể, còn bầu trời chỉ là chiếc vung. Đến khi mưa to, nước dâng lên, ếch ra khỏi giếng, đi lại nghênh ngang, không để ý đến xung quanh, nên bị một con trâu đi qua dẫm bẹp.

III. Hướng dẫn soạn bài ếch ngồi đáy giếng chi tiết

Giải câu 1 (Trang 101 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Vì sao ếch tưởng bầu trời trên đầu chỉ bé bằng cái vung và nó thì oai như một vị chúa tể?

Trả lời:

Ếch nghĩ bầu trời chỉ bé như một cái vung vì nó sống ở đáy giếng đã lâu ngày, xưa nay chưa từng ra khỏi miệng giếng. Khi nhìn lên, chỉ thấy không gian bầu trời nhỏ và tròn bằng khuôn giếng.

Ếch nghĩ nó là một vị chúa tể, vì các con vật sống cùng với ếch dưới đáy giếng như nhái, cua, ốc đều bé nhỏ. Nó chỉ cần cất tiếng kêu ộp ộp cũng đủ làm cho chúng hoảng sợ.

Giải câu 2 (Trang 101 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Do đâu ếch bị con trâu đi qua giẫm bẹp?

Trả lời:

Ếch bị trâu đi qua giẫm bẹp vì đã ra khỏi giếng, nhưng nó đã quen thói chủ quan, kiêu ngạo như khi còn ở trong đáy giếng, đi khắp nơi, kêu òm ộp, nhâng nháo nhìn trời và không thèm để ý gì đến xung quanh.

Giải câu 3 (Trang 101 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Truyện ngụ ngôn Ếch ngồi đáy giếng nhằm nêu lên bài học gì? Ý nghĩa của bài học?

Trả lời:

Những bài học từ câu chuyệnẾch ngồi đáy giếng:

- Một môi trường nhỏ bé, hạn hẹp, không có sự giao lưu sẽ làm hạn chế tầm hiểu biết thế giới xung quanh.
- Khi sống lâu trong một môi trường như thế, sự hiểu biết của người ta sẽ trở nên nông cạn, hạn hẹp, từ đó dễ nảy sinh tâm lí chủ quan, kiêu ngạo.
- Sự kiêu ngạo, chủ quan rất dễ khiến cho người ta phải trả giá đắt, có khi mất mạng như chú ếch kia.
- Phải cố gắng mở rộng hiểu biết, khiêm tốn học hỏi.

IV. Soạn phần luyện tập ếch ngồi đáy giếng

Giải câu 1 – Luyện tập ếch ngồi đáy giếng (Trang 101 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Bài 1. Hãy tìm và gạch chân hai câu văn trong văn bản mà em cho là quan trọng nhất trong việc thể hiện nội dung, ý nghĩa của truyện.

Trả lời:

– Câu thứ nhất nói lên hoàn cảnh sống khiến ếch chủ quan, kiêu ngạo: Ếch cứ tưởng bầu trời trên đầu chỉ bé bằng chiếc vung và nó thì oai như một vị chúa tể;

– Câu thứ hai là hậu quả của thói chủ quan, kiêu ngạo đó: Nó nhâng nháo đưa cặp mắt nhìn lên bầu trời, chẳng thèm để ý đến xung quanh nên đã bị một con trâu đi qua giẫm bẹp.

Có thể kể bằng giọng châm biếm, chế giễu cho phù hợp với giọng điệu của truyện.

Nhấn giọng ở các chi tiết có tính then chốt: “chỉ có vài con nhái, cua, ốc bé nhỏ”, “đưa ếch ta ra ngoài”, “nghe ngang”, “ôm ộp”, “nhâng nháo”, “giẫm bẹp”.

Giải câu 2 – Luyện tập ếch ngồi đáy giếng (Trang 101 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Bài 2. Thử nêu một số hiện tượng trong cuộc sống ứng với thành ngữ “Ếch ngồi đáy giếng”.*

Trả lời:

Gợi ý: có thể nêu các hiện tượng sau.

– Một học sinh học rất giỏi ở trường và rất tự mãn nhưng khi đi thi cùng các bạn trường khác thì lại bị thất bại.

– Một người tự cho là mình giỏi, đầu tư kinh doanh vào lĩnh vực mà mình chưa từng biết, kết cục bị phá sản.

– Nhiều người tuy không hiểu biết nhưng lại huênh hoang, tự cho là mình có thể làm được tất cả. Song đến khi phải làm việc để chứng tỏ mình thì lại lúng túng hoặc tìm mọi cách để trốn tránh trách nhiệm.